

Medzinárodné sympózium k 100. výročiu založenia Arboréta Mlyňany

História tvorby dendrologických zbierok Arboréta Mlyňany je bezprostredne späť s budovaním vedeckovýskumnnej základne. Ekofiziologický cit, predvídavosť a logická úvaha zakladateľa Arboréta Mlyňany dr. Štefana Ambrózyho-Migazziho našli svoje miesto pri introdukcii cudzokrajných výdzelených drevín do nových podmienok. Jeho poznatky zaznamenané v dvoch rukopisoch (123 a 200 strán) ktoré, bohužiaľ, neboli nikdy vydané, iniciovali experimentálne vedecké bádanie procesov introdukcie a prejavov drevín v podmienkach kontinentálnej klímy.

Prvé dve etapy rodiaceho sa výskumu v arboréte po jeho pripojení k SAV (r. 1953) mali charakter prípravy a hodnotenia objektu. Tretia etapa má už formu koncepcného výskumu na úrovni vedeckých oddelení so zameraním na systematiku a ekoštúriu, fyziológiu a rozmnožovanie drevín, genetiku a genofond, ekobiologické otázky uplatňovania drevín pri ozeleňovaní sídiel, krajiny a ich fytopatologickej otázky.

Za takmer 40 rokov výskumnnej činnosti dosiahol Ústav dendrobiológie SAV mnoho pozoruhodných výsledkov, ktoré sú popri publikovaní aj predmetom vedeckej konfrontácie na domácich i medzinárodných odborných podujatiach. Posledné najvýznamnejšie medzinárodné sympózium sa uskutočnilo r. 1967 k 75. výročiu založenia Arboréta Mlyňany.

Na počesť 100. výročia pripravuje organizačný výbor medzinárodné vedecké sympózium na tému *Biológia drevín, ich hospodársky a krajinotvorný význam*. Záštitu nad týmto podujatím prevzali popredné osobnosti vedy a štátnej správy.

Spoluorganizátormi sympózia s Ústavom dendrobiológie SAV sú: Medzinárodná dendrologická spoločnosť (IDS), Medzinárodná asociácia botanickej záhrad (IABG), Medzinárodná organizácia lesníckych výskumných ústavov (IUFRO), Dendrologická

sekcia SBS pri SAV, Spoločnosť pre záhradnú a krajinársku tvorbu ČSFR, Česká a slovenská vedecká a záhradnícka spoločnosť.

Rokovanie sympózia sa uskutoční v 5 sekciách, zameraných na tematické okruhy:

- *Význam a uplatnenie drevín v sídlach a v krajine,*
- *Ekológia, introdukcia a pestovanie hospodársky významných drevín,*
- *Fyziológia, genetika, rozmnožovanie a šľachtenie drevín,*

- *Taxonómia, chorológia a genofond drevín,*
- *Poškodenie drevín biotickými a abiotickými činiteľmi a možnosť ich ochrany.*

Súčasťou sympózia bude exkurzia, zameraná na prehliadku drevín arborétu v Mlyňanoch, Kysihýbli, prípadne Borovej Hore, objektov kúpeľného parku a experimentálnych plôch drevín.

Sympózium sa uskutoční v dňoch 22. - 24. septembra 1992 v priestoroch Agroinštitútu, Akademická ul. 4, Nitra. Prvé dva dni budú venované vedeckému rokovaniu, tretí deň je vymedzený na exkurziu.

Kontaktná adresa:

Arboréum Mlyňany - Ústav dendrobiológie SAV 100 r. AM - Sympózium, 951 52 p. Slepčany
tel. /0814/ 94211, 94835

Prípravný výbor

Dendroexpozícia Arboréta Mlyňany

Arborétum Mlyňany predstavuje bohatstvom a charakterom experimentálneho materiálu špecifické pracovisko nielen v Česko-Slovensku, ale aj v širokom medzinárodom meradle. Od svojho vzniku r. 1892 plnilo predovšetkým významné vedecké a praktické poslanie vo sfére záhradnej architektúry a parkovníctva. Jeho tvorcovia sa na začiatku orientovali na introdukciu a aklimatizáciu cudzokrajných, najmä výdzelených drevín.

Zakladateľ arboréta gróf dr. Štefan Ambrózy-Migazzi spolu so svojím záhradníkom Jozefom Mišákom sa rozhadli pre originálny spôsob výsadby výdzelených introducentov. V záujme využitia špeciálnej mikroklimy pod porastom dubovo-hrabového lesa zvolili zahustené výsadby pod ochranou pôvodných drevín. Neskôr sa konkurenčné stromy likvidovali, čím sa postupne

uvolňovali nové výsadby, a tak vznikal originálny park.

Arborétum Mlyňany, dnes už storočná zbierka okrasných a hospodárskych drevín, je osobitné nielen z hľadiska lokalizácie, ale i organizačnej štruktúry a rozsahu činností, ktoré sa v ňom vykonávajú. Okrem vlastných zbierok drevín, tvoriacich zaujímavý a dendrologicky bohatý park, sídi tu i Ústav dendrobiológie SAV, ktorý rozvíja svoju teoretickú činnosť práve na tomto arboréte.

Výdzelený (semper vireo) charakter arboréta v daných klimatických a pôdnych podmienkach robí celý objekt mimoriadne zaujímavým. Okrem skladby a biologického významu zastúpených drevín umocňuje tento dojem aj architektonická úprava. Parková časť v okolí kaštieľa prechádza do voľného krajinárskeho usporiadania zbierok, postupne